

אבא, 30 יום

30 יום זה זמן קצר. אפשר קצת להסתכל אחורה, לעכל את המאורעות, אבל לא יותר מדי. אפשר להיזכר בכל מני רגעים עם אבא. 30 יום זה גם זמן ארוך. כבר יש לי זכרונות חדשים מהחיים שאחרי שאבא כבר לא כאן.

רוני ותמר התחילו בית ספר בקנדה. בטח היו לאבא המון שאלות על זה. אמא רוצה לבוא לבקר אותנו אבל לא יודעת מתי. הכנתי ריבה מפטל אדום והיא יצאה נהדר. חמוצה, ומתוקה, אבל לא יותר מדי, ועם המון טעם של פרי. רציתי לחלוק את זה עם אבא, וכבר ממש שלפתי את הטלפון כדי להתקשר, ואז נזכרתי.

זה קורה שוב ושוב, ואני לא לומד, לא זוכר שכבר אין לי למי התקשר. עוד כמה חודשים גם זה יפסק, ואני אחשוב עליו פחות. זה מעציב אותי.

אבא אהב לשאול המון שאלות, לרדת לפרטים. אם סיפרתי שחזרנו מטיול, הוא רצה לדעת איפה היינו. מה בדיוק היה שם. עם מי נסענו, ואיך אנחנו מכירים אותם? איך מצאנו את המקום, והאם מזג האוויר היה נאה. היה מחפש את המקום באינטרנט, בודק במפה, וחוזר עם שאלות נוספות. מה אכלנו? וכמה זמן ארכה הנסיעה? כמה פעמים עצרנו בדרך, ואיפה ישנו? וכמה עלה הדלק? האם פקידת הקבלה במוטל היתה נחמדה? ובאיזה שנה המוטל נבנה?

פעם דורין השתעשעה מאוד מרצף השאלות, והחליטה להחזיר לאבא באותה המטבע. היא התחילה לשאול אותו שאלה אחר שאלה, ללא הפסקה, ולרדת לפרטי פרטים. אבא ניסה לעמוד בקצב ולענות על כל השאלות, ולא הספיק לקלוט את הסיטואציה המשעשעת, עד שראה את דורין ואותי מתפוצצים מצחוק. גם הוא צחק.

כמה ימים אחרי הלוויה שיתפתי את תום שאני מפחד שאשכח את הקול שלו. אין לנו כמעט תמונות מאבא, ובטח שלא קטעי וידאו. תום חיפש ומצא סרטון קצר של אבא מלפני 10 שנים בערך. רואים אותו מחבק את זאביק הכלב של תום, שנמצא ממש בידיים שלו, בעוד אבא קורא לו "דבילו דבילו!", ומחייך. שתי שניות של וידאו ששוות זהב.

אני שואל את עצמי מה למדתי ממנו. מה העביר לי, בכוונה או שלא בכוונה, וילך איתי תמיד. הדבר שהכי בולט לי הוא סקרנות. צמא בלתי פוסק לידע על כל דבר וכל תחום בחיים. ממדע, שזה היה הרקע והידע המקצועי שלו, ובו עסק כל חייו, ועד יהדות, שלמרות שהיה אתאיסט, התעניין בה מאוד. כאשר הייתי בבית ספר יסודי, שאלתי את אבא אם הוא מאמין באלוהים. הוא אמר שאינו יודע. בדיעבד אני מבין שרצה שאגבש דעה לבד, מבלי לגרום לי להטיה לצד אחד או אחר. הוא לא פחד שנהיה שונים ממנו.

אבל לא רק בידע הוא התעניין, אלא גם בחוויות. מצד אחד לטייל ולגלות את הארץ ואת העולם, ומצד שני לגלות דברים על עצמו. עוד כשהייתי נער הוא סיפר לי על ההתנסויות שלו עם עישון קנביס, דבר שהיה נראה לי מרתק ומוזר. אבל

החלק הבאמת מפתיע, היה שהוא גם התעקש לספר על זה בזמן אמת לסבתא גיטי, שכמעט התעלפה והיתה בטוחה שהילד שלה הפך לנרקומן.

אני חושב שהלכתי בדרכו בכל הדברים האלה.
חוץ מאשר לספר לאמא מה שהיא לא רוצה לשמוע. על זה ויתרתי.

את כל הדברים האלה, אני מקווה שאני מצליח להעביר גם לילדות שלי. הן הכירו אותו רק כילדות, וכבר לא יזכו להכיר אותו כמבוגרות, אבל בכל זאת ישאר בהן משהו ממנו.

30 days is a short time. You can look back a little, process what happened, but not too much. One can remember different kinds of memories of Aba.

30 days is also a long time. I already have new memories from my life after Aba is no longer with us.

Ronnie and Tamar started school in Canada. Aba would have had tons of questions about that. Ima wants to come visit us but doesn't know when.

I made red raspberry jam and it came out wonderful. Sour and sweet, but not too much, and with lots of fruit flavor. I wanted to share it with Aba, and I actually pulled out my phone to call him, and then I remembered.

This happens again and again, and I don't learn, don't remember that I no longer have anyone to call. In a few more months this too will stop, and I'll think about him less. This saddens me.

Aba loved to ask lots of questions, to get into details. If I told him we came back from a trip, he wanted to know where we were. What exactly was there. Who did we travel with, and how do we know them?

How did we find the place, and was the weather nice.

He would look up the place on the internet, check on a map, and come back with more questions.

What did we eat? And how long did the drive take? How many times did we stop along the way, and where did we sleep? And how much did the gas cost? Was the receptionist at the motel nice? And what year was the motel built?

A few years ago Doreen was very amused by the string of questions, and decided to give Aba a taste of his own medicine. She started asking him question after question, without stopping, getting into the tiniest details. Aba tried to keep up and answer all the questions, and didn't manage to catch on to the amusing situation, until he saw Doreen and me bursting with laughter. He laughed too.

A few days after the funeral I shared with Tom that I'm afraid I'll forget his voice.

We have very few photos of Aba, and even fewer video clips. Tom searched and found a two

seconds video of Aba from about 10 years ago. You see Aba hugging Zevick, Tom's dog, who is right in his hands, while Aba calls him "Idiot! Idiot!" and smiles. Two seconds of video worth their weight in gold.

I ask myself what I learned from him. What he passed on to me, intentionally or unintentionally, that became part of me. The thing that stands out most to me is curiosity. An endless thirst for knowledge about every field of life. From science, which was his background and professional knowledge, and what he dealt with his whole life, to Judaism, which despite being an atheist, he was very interested in.

When I was in elementary school, I asked Aba if he believed in God. He said he doesn't know. In retrospect I understand he wanted me to form an opinion on my own, without causing me to lean to one side or the other. He wasn't afraid that we would be different from him.

But it wasn't just knowledge he was interested in, but also experiences. On one hand to travel and discover Israel and the world, and on the other hand to discover things about himself. When I was a teenager he told me about his experiences with smoking cannabis, something that seemed fascinating and strange to me. But the really surprising part was that he also insisted on telling about it in real time to Savta Gitti, who almost fainted and was sure her child had become a drug addict.

I think I followed his path in many of these things. Except for telling Ima what she doesn't want to hear. I gave up on that.

I hope to pass on these qualities to my daughters too. They only knew him as young girls, and won't get to know him as adults, but this way something of Aba will live on through them.